

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Іван КАДУХА, 1994 року народження, громадянин України, освіта вища: у 2016 році закінчив Національний авіаційний університет за спеціальністю «Міжнародне право», здобув кваліфікацію юриста, перекладача, аспірант Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Міжнародне право».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України (м. Київ) від «20» травня 2026 року №64 у складі:

*Голови разової
спеціалізованої
вченої ради –*

Наталії МАЛИШЕВОЇ, доктора юридичних наук, професора, академіка НАПрН України, головного наукового співробітника відділу проблем аграрного, земельного, екологічного та космічного права, Інститут держави і права імені В.М Корецького НАН України

Рецензента –

Олега МАРЦЕЛЯКА, доктора юридичних наук, професора, провідного наукового співробітника відділу конституційного та муніципального права, Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України

*Офіційних
опонентів –*

Сергія БІЛОЦЬКОГО, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри міжнародного права Навчально-наукового інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Світлани КАРВАЦЬКОЇ, доктора юридичних наук, професора, в.о.завідувача кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Андрія ВОЙЦІХОВСЬКОГО, кандидата юридичних наук, доцента, професора кафедри конституційного і міжнародного права та прав людини Харківського національного університету внутрішніх справ

на засіданні «7» липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 29 Міжнародні відносини Івану КАДУСІ на підставі публічного захисту дисертації Кадухи Івана Васильовича «Міжнародно-правове співробітництво в сфері охорони здоров'я: питання теорії і практики» за спеціальністю 293 Міжнародне право.

Дисертацію виконано в Інституті держави і права імені В. М. Корецького НАН України (м. Київ).

Науковий керівник – Наталія КАМІНСЬКА, провідний науковий співробітник відділу міжнародного права та права Європейського Союзу, Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису державною мовою, вона відповідає Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019) і має обсяг основного тексту – 210 сторінок, містить нові науково обґрунтовані результати дослідження міжнародно-правового співробітництва у сфері охорони здоров'я, що охоплює системний аналіз його теоретико-правових засад, інституційної архітектури, джерельної бази, механізмів імплементації та вдосконалення на глобальному, регіональному і національному рівнях в умовах сучасних викликів.

Автором виконано конкретне наукове завдання вивчення означеної проблеми, що має суттєве значення для науки міжнародного права, отримані здобувачем особисто, практичну і теоретичну цінність, підтверджені документами, що засвідчують здійснення здобувачем дослідження, що повністю відповідає пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Зокрема, здобувачем вперше сформульовано та обґрунтовано концепцію комплексної рамкової Конвенції ООН з глобальної безпеки здоров'я як системоутворюючого міжнародного договору, що має на меті подолання фрагментації сучасного міжнародного права охорони здоров'я. Ключовими елементами такої Конвенції мають стати: юридичне закріплення підходу «Єдине здоров'я», встановлення чітких первинних зобов'язань держав (щодо готовності, звітності, фінансування) та створення незалежного моніторингового органу.

Запропоновано авторську модель ієрархічно пов'язаних міжнародно-правових інструментів, що мають бути розроблені в межах рамкової Конвенції: Протоколу про готовність національних систем та реагування на інфекційні загрози; Протоколу про захист прав людини в умовах надзвичайних ситуацій у сфері громадського

здоров'я; Протоколу про справедливий доступ до медичних контрзаходів. Сформульовано концепцію і ключові елементи комплексного Національного протоколу щодо захисту медичних об'єктів, транспорту і персоналу в умовах збройного конфлікту як інструменту імплементації норм міжнародного гуманітарного права, практики міжнародних судів. Також запропоновано створення Національного механізму звітності та імплементації у сфері прав людини (НМЗІ) як постійно діючого міжвідомчого координаційного органу для системного виконання рекомендацій міжнародних контрольних інституцій у сфері охорони здоров'я.

Удосконалено модель архітектури міжнародно-правового співробітництва у сфері охорони здоров'я, доведено, що його зміст на глобальному, регіональному і двосторонньому реалізується через циклічну взаємодію трьох функціональних напрямів: нормотворчого, інформаційно-аналітичного та операційного. Систематизовано джерела міжнародного права у сфері забезпечення безпеки лікарських засобів, розкривши їхню ієрархічну структуру та взаємодоповнюючу природу: від юридично обов'язкових міжнародних договорів (Конвенція Медікрім, Угода ТРІПС) та звичаєвих норм до рішень міжнародних судових інституцій, актів «м'якого права» міжнародних організацій (ВООЗ, ІСН). Виокремлено проблеми глобального управління у сфері охорони здоров'я, зокрема розкрито зміст колізії між принципом глобальної солідарності і прагматикою національних інтересів, визначено структурну вразливість ВООЗ через модель фінансування, охарактеризовано проблему нормативної фрагментації. Проаналізовано правові виклики, пов'язані з цифровою трансформацією системи охорони здоров'я, та аргументація щодо необхідності адаптації ключових принципів Загального регламенту про захист даних (GDPR) для забезпечення конфіденційності медичної інформації в Україні. Теоретично обґрунтовано необхідність реформування моделі фінансування ВООЗ шляхом збільшення частки обов'язкових внесків, що розглядається як правове питання, безпосередньо пов'язане із забезпеченням незалежності та ефективності цієї організації у виконанні її статутних завдань та нових повноважень за Пандемічною угодою.

Охарактеризовано позитивні зобов'язання держави у сфері охорони здоров'я на основі комплексного аналізу прецедентної практики Європейського суду з прав людини за статтями 2, 3 та 8 ЄКПЛ, що дозволило визначити обсяг обов'язків держави із забезпечення доступності та якості медичної допомоги. Серед основних висновків дисертації автор акцентує на законодавчих пропозиціях щодо модернізації цивільно-процесуальних гарантій захисту прав пацієнтів в Україні шляхом внесення змін до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» із запровадженням принципу розподілу тягара доказування у справах про відшкодування медичної шкоди, визначено зміст відповідних норм. Аргументовано гармонізацію концепції інформованої згоди в Україні з пацієнто-орієнтованою моделлю шляхом визначення критеріїв «матеріального ризику» та

наголошенні на процесуальному аспекті комунікації «лікар-пацієнт». Підкреслено необхідність системної імплементації міжнародно-правових стандартів у національне законодавство України, зокрема через кодифікацію (Медичний кодекс), прийняття спеціальних законів («Про права пацієнтів»), модернізацію договірної бази євроінтеграційного курсу держави.

Здобувач має 7 (сім) наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 (чотири) наукові публікації, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України, мають активний ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier), а також 3 (три) тези доповідей у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій, міжнародної правової школи, засвідчуючи апробацію матеріалів дисертації, що повністю відповідає пунктам 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 (зі змінами), а саме:

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Кадуха І.В. Захист прав дітей на охорону здоров'я в умовах збройного конфлікту: національний та міжнародно-правовий аспекти. *Аналітично-порівняльне правознавство. Електронне наукове видання*. 2025. № 2. С. 1189-1193. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.02.179>
2. Кадуха І.В. Міжнародно-правові механізми контролю за виконанням обов'язків держав щодо забезпечення права на охорону здоров'я. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія «Право»*. Збірник наукових праць. 2025. Вип. 30. С. 79-90 <https://doi.org/10.34079/2518-1319-2025-15-30-79-90>
3. Кадуха І.В. Визначення, структура та зміст права на охорону здоров'я. *Альманах права*. 2024. Вип. 15. С. 156-164. DOI: 10.33663/2524-017X-2024-15-574-578.
4. Кадуха І.В. Право на охорону здоров'я в системі соціальних прав людини. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2024. Вип. 81. Частина 3. С. 313-318. URL: https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/03/81_part-3-1.pdf
5. Кадуха І.В. Діяльність ООН та її спеціалізованих установ у сфері нормативного регулювання обігу лікарських засобів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Фундатор української академічної юридичної науки та освіти, Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України» (20 лютого 2025 р.). Київ, 2025-2026.
6. Кадуха І.В. Історична площина міжнародно-правового співробітництва в сфері охорони здоров'я. *Реалізація конституційного права на охорону здоров'я в умовах війни: український досвід та міжнародні стандарти*: матеріали міжнародної правової школи, м. Ужгород, 10 лютого 2023 р. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2023. С. 45-61.

7. Кадуха І.В. Право на здоров'я як основа міжнародних і національних стандартів охорони здоров'я: матеріали міжнародної науково-практичної конференції *«Актуальні виклики розвитку юридичної науки і практики в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови»* (2 травня 2024 року): ел. збірник. Київ: Вид-во Людмила, 2024. С. 225-226.

Сформульовані в дисертації положення, узагальнення, висновки, рекомендації, пропозиції обґрунтовані на підставі особистих досліджень у результаті опрацювання та аналізу наукових, нормативних джерел, статистичних даних, судової практики.

У всіх одноосібних статтях, зарахованих за темою дисертації, отримані науково обґрунтовані результати відповідно до мети статей (поставлених завдань) і висновків, що відповідають меті і завданням дисертаційної роботи. Статті опубліковано у різних наукових виданнях категорії «Б» переліку наукових фахових видань України. Статті, зараховані за темою дисертації, вказані в анотації дисертації, містяться в переліку списку використаних джерел. На них міститься посилання у тексті дисертації.

У дискусії взяли участь:

Наталія МАЛИШЕВА, голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, головний науковий співробітник відділу проблем аграрного, земельного, екологічного та космічного права, Інститут держави і права імені В.М.Корецького НАН України

Олег МАРЦЕЛЯК, доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу конституційного та муніципального права, Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України

Світлана КАРВАЦЬКА, доктор юридичних наук, професор, в.о.завідувача кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Сергій БІЛОЦЬКИЙ, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного права Навчально-наукового інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Андрій ВОЙЦХОВСЬКИЙ, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри конституційного і міжнародного права та прав людини Харківського національного університету внутрішніх справ

Члени разової спеціалізованої ради висловили зауваження про:

1) обґрунтування передумов реалізації права на охорону здоров'я, правовий режим, механізм забезпечення названого й інших пов'язаних прав людини, міжнародно-правового співробітництва у сфері охорони здоров'я, сталого розвитку,

забезпечення екологічної рівноваги і кліматичної стійкості. Яким чином вони співвідносяться? (Сергій БІЛОЦЬКИЙ);

2) ефективність міжнародно-правового регулювання співробітництва у сфері охорони здоров'я в умовах збройних конфліктів, пандемій та інфекційних загроз (Андрій ВОЙЦІХОВСЬКИЙ);

3) виокремлення ключових актуальних теоретичних і практичних проблем міжнародно-правового співробітництва у сфері охорони здоров'я (Олег МАРЦЕЛЯК);

4) конкретизацію сформульованих пропозицій і рекомендацій, спрямованих на удосконалення міжнародно-правового регулювання охорони здоров'я імплементації міжнародних стандартів у цій сфері в Україні (Наталія МАЛИШЕВА);

5) деталізацію аргументації щодо моделі архітектури міжнародно-правового співробітництва у сфері охорони здоров'я, насамперед, теоретичні й нормативно-правові, інституційні засади становлення і розвитку (Світлана КАРВАЦЬКА).

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Івану Кадухи ступінь доктора філософії з галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Наталія МАЛИШЕВА